

Til sentralstyret i Mental Helse
v/styrets leder

Rapport etter gjennomgang av regnskapet til Mental Helse Kongsberg, i henhold til Sentralstyrets vedtak om at man ønsker en gjennomgang

Jeg viser til oppdragsavtale datert 6.5.2022 der det bl a fremgår hvilke handlinger som skal utføres og konkluderes på.

Fremlagt materiale for gjennomgang

Fremlagt materiale som er gjennomgått er årsregnskapet for 2020 slik det ble vedtatt på årsmøtet i 2021, årsregnskapet for 2021 som ble fremlagt på årsmøtet i 2022 (men som altså ikke er vedtatt pr dags dato), regnskapsbilag 2021 og en del notater, rapporter, epostkorrespondanse mv i forbindelse med de foreningsvalgte revisorers revisjonsarbeid, vurderinger og rapporteringer i februar 2022, samt lokallagstyrets kommentarer til dette.

Årsregnskapet, som er datert dvs avlagt 2.2.2022 består av 4 deler:

- 1: Redegjøring av Mental Helse Kongsbergs bankkontoer
- 2: Mental Helse Kongsbergs inntekter
- 3: Mental Helse Kongsbergs utgifter
- 4: Avvik mellom budsjetterte og realiserte poster

Kun redegjørelse om bankinnskudd inneholder fjorårstall. Dersom tallene underkastes en bearbeidelse i henhold til regnskapslovens systematikk, og det legges inn 2020- tall i henhold til det som ble vedtatt på årsmøtet i 2021, vil årsregnskapet for 2021 se slik ut:

	2021	2020
Driftsinntekter	283 827	158 478
Driftskostnader	332 825	205 183
Driftsresultat	< 48 998 >	< 46 705 >
Finansinntekter	0	230
Årsresultat	< 48 998 >	< 46 477 >
Bankinnskudd	191 753	245 769
Egenkapital	191 753	245 769

Bakgrunnen for ønsket om en uavhengig gjennomgang

Lokallagets styre vedtok årsregnskapet for 2021 2.2.2022. Årsregnskapet skal da først underkastes årsrevisjon av revisorene, og deretter fremlegges for årsmøtet for godkjenning.

De valgte revisorer avla sin revisjonsberetning 4.2.2022. I denne påpekes en rekke feil og mangler, at regnskapet ikke gir en ryddig fremstilling og viser ikke en god økonomisk styring. Revisjonsberetningens innhold og fremlagte dokumenter for øvrig vitner om at lokallagets årsregnskapstall har vært gjenstand for en grundig revisjon, så vel tallmessig som hva angår forvaltningsmessige forhold, jfr Mental Helses Organisasjonshåndbok. Det konkluderes med at regnskapet og regnskapsføringen ikke er i samsvar med bestemmelser og god regnskapsskikk, og at regnskapet for 2021 ikke kan godkjennes som lokallagets regnskap for 2021.

Det fremkommer ingen indikasjoner på at revisorene har observert forhold som tilsier at regnskapstallene materielt sett burde ha sett annerledes ut enn de tall og rapporter som styret har utarbeidet og vedtatt 2.2.2022.

Jeg legger til grunn at revisorene ikke har observert noe slikt, da det er grunn til å tro at dette i så fall ville ha vært omhandlet i klartekst i den ellers fyldige revisjonsberetningen.

Styrets oppfatning var at revisjonsberetningens ordlyd ga et feilaktig bilde av situasjonen, at den var unøytral og ikke god nok. Styret ønsket å samarbeide med revisorene ved å rette opp de feil som påpekes, men oppfattet at revisorene ikke ønsket å samarbeide om dette.

Styret utpekte derfor to andre personer til å gjennomgå regnskapet og avlegge beretning/uttalelse. Også disse avla en grundig og detaljert beretning. Denne anbefalte at årsregnskapet, slik det forelå 2.2.2022, skal fastsettes som lokallagets årsregnskap for 2021.

Årsmøtet ble avholdt 24.2.2022, der årsregnskapet ikke ble godkjent, med andre ord at årsmøteflertallet sluttet seg til de valgte revisorers innstilling på ikke å godkjenne årsregnskapet.

Ekstraordinært årsmøte for å behandle årsregnskapet ble forsøkt avholdt 31.3.2022. I sakspapirene til årsmøtet forelå en ny revisjonsberetning fra de valgte revisorer, datert 28.3.2022. Også denne med samme konklusjon som revisjonsberetning datert 4.2.2022, at årsregnskapet ikke bør fastsettes som lokallagets årsregnskap for 2021.

Dette ekstraordinære årsmøtet vedtok med 25 mot 23 stemmer at det ekstraordinære årsmøtet ikke var lovlig innkalt, og derfor ikke kunne konstitueres for å behandle årsregnskapet for 2021, som det altså forelå tre forskjellige revisjonsberetninger på: to fra de valgte revisorer, og en revisjonsberetning fra de styreoppnevnte (dvs den sistnevnte har vel rent rettslig antakelig ikke karakter av revisjonsberetning, men nærmest karakter av en styrebestilt «motmelding» til de årsmøtevalgte revisorers første revisjonsberetning.

Krav til regnskapsføring i et lokallag

Et lokallag er ikke regnskapspliktig (etter de spesifiserte krav i regnskapsloven), i alminnelighet heller ikke bokføringspliktig (etter de spesifiserte krav i bokføringsloven).

Mental Helses Organisasjonshåndbok gir veiledning og konkrete råd og vink hvordan til lokallagets styre i bør forholde seg hva angår rutiner og interne kontrolltiltak knyttet til lagets regnskap.

Utgangspunktet er de generelle krav (som også er beskrevet i bokføringslovens innledende bestemmelser): Et regnskap som skal fremlegges for årsmøtet til godkjenning, skal tilfredsstillende følgende kriterier: Fullstendighet, Realitet og Nøyaktighet. Videre skal regnskapet være ajour, de bokførte opplysninger skal være dokumentert og det skal foreligge sporbarhet begge veier og regnskapsmaterialet skal være oppbevart og sikret på en betryggende måte.

Dette er bestemmelser som prinsipalt er gitt til bruk for næringsliv og større organisasjoner. I et lokallag vil det regelmessig ikke være profesjonelle regnskapsfolk som utfører kasserer-jobben, som jo må gjøres på fritiden. Det samme gjelder de foreningsvalgte revisorer. De to mest vesentlige kriterier aktørene må ha fokus på vil derfor være:

Er alle lagets inntekter og kostnader tatt inn i det årsregnskapet som fremlegges for årsmøtet? (alle inntekter og alle kostnader må være reflektert i regnskapet, men litt «slakk» i periodiseringen fra det ene året til det andre må være tillatt). Er transaksjonene reelle? (dvs ikke fiktive dvs «funnet på» f eks til fordel for andre enn laget selv).

Uansett hvor beskjeden lagets virksomhet er, vil det måtte foreligge rutiner som må følges (f eks for registrering av inntekter og for behandling av utgiftsbilag).

I praksis, så vel i næringslivet, i store organisasjoner og også i grasrotas frivillighetsarbeid og foreningsliv i vil det alltid foreligge avvik, store eller små, fra «den ideale fordring» i bokføringslovens faneparagraf om Fullstendighet, Nøyaktighet og Realitet, hva

angår grunnlaget for de tall som presenteres i regnskapet som fremlegges for godkjenning.

Mine merknader til regnskapet for 2021

Ifølge «Redegjøring av Mental Helse Kongsbergs bankkontoer for 2021 til 2022» som er fremlagt som en del av årsregnskapet for 2021, skal Inngående balanse bankinnskudd være kr 240 751 og ikke kr 245 769 slik 2020-regnskapet fremviser, dvs en differanse på kr 5 018. Jeg anser imidlertid dette for å være av uvesentlig karakter relatert til bakgrunnen for Sentralstyrets ønske om å få regnskapet gjennomgått, og har derfor ikke satt inn ressurser på å få oppklart denne differanse. Årsoppgave bank 31.12.2021 fremviser renteinntekter kr 67; det er uklart for meg hvor denne regnskapsstørrelse befinner seg i de sammenstilte og spesifiserte tall i det regnskapet for 2021 som ble fremlagt på årsmøtet.

Jeg forstår alle tre revisjonsberetninger dithen at det ikke stilles spørsmålstegn ved det tallmessige årsresultat, og heller ikke til balansens tall for eiendeler og egenkapital.

Jeg forstår foreliggende materiale dithen at regnskapet for 2021 **rent materielt** er oppfattet som riktig. Min gjennomgang har heller ikke avdekket noe som tilsier at regnskapets tall i vesentlig grad ikke skal være riktige.

Revisjonsberetningene fra de valgte revisorer vitner om at revisorene har utført et solid og samvittighetsfullt revisjonsarbeid, nøye gjennomgått regnskap og bilag, og også utført forvaltnings-revisjonsrelaterte handlinger, og i sin revisjonsberetning gitt en rekke gode råd og vink til styret om hvordan ting bør gjøres bedre i fremtiden.

Jeg finner altså ikke spor av at revisorene skal ha observert noe som kan indikere at det skal være tilstede materielle feil av noe slag, og aller minst forhold som kan ha karakter av misligheter.

Det samme gjelder «motmeldingen» utført etter anmodning fra styret av ikke-valgte regnskapskyndige med erfaring fra annet organisasjonsarbeid.

I de utsendte sakspapirer lagt ut 3.3.2022 angående det ekstraordinære årsmøtet er redegjort for styrets saksbehandling i den situasjon som har oppstått, der det bla a fremgår at styret i etterkant av det ordinære årsmøtet har rettet opp i de feil og mangler som ble påpekt av revisorene i den første revisjonsberetningen. Det er innført bedre rutiner for bilagsføring, styrevedtak på innkjøp og underskrifter på reiseregninger og utgiftsrefusjoner. I etterkant av dette arbeidet har revisorene sendt ut to nye revisjonsberetninger. Det fremgår at styret har tatt lærdom og utviser selvkritikk og at de anser revisjonsberetningen gitt av Mental Helse Kongsbergs revisorer som god, og til hjelp for forbedring av lokallagets økonomirutiner. Videre nevnes eksempler på iverksatte forbedringer rundt rutiner forvaltningsmessige forhold for øvrig.

Til slutt fremkommer styrets vurderinger av konsekvenser for laget dersom regnskapet ikke godkjennes av årsmøtet, og styret argumenterer sterkt for at årsregnskapet godkjennes, til tross for at revisjonsberetningen konkluderer med at regnskapet ikke bør godkjennes.

Jeg slutter meg til styrets tanker og vurderinger rundt dette.

Min vurdering

Jeg finner det overveiende sannsynlig at årsregnskapets tall for inntekter, utgifter, bankinnskudd og egenkapital i hovedtrekk er materielt riktige. Spesielt bemerkes at det ikke er spor av at det skal foreligge økonomiske misligheter av noe slag.

Jeg mener at de årsmøtevalgte revisorer har utført et solid og samvittighetsfullt revisjonsarbeid, og i sine revisjonsberetninger gitt konstruktive innspill om forbedringer.

Jeg oppfatter at styret uttrykker takknemlighet overfor revisorene for de konstruktive innspill, at man har tatt lærdom og at forbedringer er iverksatt nær sagt over hele linjen nå i 2022.

Jeg kan som tidligere nevnt ikke se at revisorene reiser tvil om det rent tallmessige, men påpeker vesentlige forhold for øvrig rundt rutiner og internkontroll, forhold som revisorene mener er såpass vesentlige at brukerne av regnskapet (dvs medlemmene) bør bli orientert om. Alternativet til ikke å anbefale regnskapet godkjent, kunne da ha vært å innta modifieringsforbehold med kort beskrivelse av det mest vesentlige av forbedringspotensialet.

Konklusjon

Selv om det gjennom 2021 utvilsomt har vært tilstede mangelfulle rutiner på noen områder, selv om det fremdeles er til stede enkelte revisormerknader som ikke er lukket, og selv om de valgte revisorer innstiller på at årsregnskapet ikke fastsettes, mener jeg at det mest hensiktsmessige for lokallaget er at et nytt årsmøte godkjenner det årsregnskapet som styret har vedtatt 2.2.2022.

Jeg legger da særlig vekt på at regnskapstallene etter all sannsynlighet er materielt riktige, og at det ikke foreligger indikasjoner på økonomiske misligheter av noe slag.

Jeg legger videre vekt på at lokallagets tarv og fremtid tilsier at det settes strek i saken, at man legger 2021 bak seg, og ser fremover og fokuserer på best mulig fremtidig måloppnåelse for lokallagets formål.

Avslutningsvis gjør vi oppmerksom på at vi har kun utført en gjennomgang iht oppdragsavtalen, og ikke utført noen form for revisjon i samsvar med revisjonsstandarder.

Vår rapport er utelukkende utarbeidet for det formålet som er beskrevet i oppdragsavtalen og til deres informasjon, og skal ikke brukes til andre formål.

Skien, 19. mai 2022

Bjørn Sti
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Bjørn Sti

Manager

På vegne av: BDO AS

Serienummer: 9578-5997-4-265122

IP: 188.95.xxx.xxx

2022-05-19 08:36:31 UTC

Geir Bjarne Sørensen

Partner

På vegne av: BDO AS

Serienummer: 9578-5997-4-936339

IP: 188.95.xxx.xxx

2022-05-19 11:18:06 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>